1.2.2 Corpuri

a) Noțiuni teotetice și exemple

1) Definiția corpului

Un inel $(\mathbf{K},+,\cdot)$ se numește corp dacă:

a) $1 \neq 0$;

b) $(\forall)x \in \mathbf{K}, x \neq 0$ este simetrizabil.

Dacă în plus legea de compoziție notată multiplicativ este comutativă, atunci corpul se numește comutativ.

Exemple. $(\mathbf{Q},+,\cdot)$, $(\mathbf{R},+,\cdot)$, $(\mathbf{C},+,\cdot)$ sunt corpuri comutative.

Remarcă. Corpurile nu au divizori ai lui 0.

Teoremă. Dacă *n* este număr prim, atunci $(\mathbf{Z_n},+,\cdot)$ este corp.

b) Probleme rezolvate

1. Arătați că $(\mathbf{Q},*,\mathrm{o})$, unde $x * y = x + y + 2; x\mathrm{o}y = xy + 2x +$ $+2y + 2$ determină o structură algebrică de corp.

Soluție. a) Arătăm mai întâi că $(\mathbf{Q},*,\mathrm{o})$ este inel.

a) Arătăm că $(\mathbf{Q},*)$ este grup abelian.

$x * y = x + y + 2 = y + x + 2 = y * x\ (\forall)x, y \in \mathbf{Z}$, deci legea $*$ este comutativă.

$(x * y) * z = (x + y + 2) * z = x + y + 2 + z + 2 = x + y + z + 4;$
$x * (y * z) = x * (y + z + 2) = x + y + z + 2 + 2 = x + y + z + 4.$

Atunci $(x * y) * z = x * (y * z)(\forall)x, y, z \in \mathbf{Z}$ și deci $*$ este asociativă.

Deoarece $*$ este comutativă, determinăm elementul neutru e din egalitatea: $x * e = x \Leftrightarrow x + e + 2 = x \Leftrightarrow e = -2$.

Deoarece $*$ este comutativă, pentru $x \in \mathbf{Z}$ determinăm elementul simetric x' din egalitatea: $x * x' = e \Leftrightarrow x + x' + 2 = -2 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow x' = -x - 4 \in \mathbf{Z}$.

Deci $(\mathbf{Q},*)$ este grup abelian.

b) Arătăm că $(\mathbf{Z},\mathrm{o})$ este monoid.

$(x\mathrm{o}y)\mathrm{o}z = (xy + 2x + 2y + 2)\mathrm{o}z = (xy + 2x + 2y + 2)z +$
$+2(xy + 2x + 2y + 2) + 2z + 2 = \cdots = xyz + 2xy + 2yz +$
$+2zx + 4x + 4y + 4z + 6.$

$x\mathrm{o}(y\mathrm{o}z) = x\mathrm{o}(yz + 2y + 2z + 2) = x(yz + 2y + 2z + 2) +$
$+2(yz + 2y + 2z + 2) + 2x + 2 = \cdots = xyz + 2xy + 2yz +$

$+2zx+4x+4y+4z+6$.
Deci o este asociativă.
Deoarece o este comutativă (se arată cu ușurință), determinăm elementul neutru E, astfel încât $x\text{o}E=x(\forall)x\in\mathbf{Q}$.
$x\text{o}E=x\Leftrightarrow xE+2x+2E+2=x\Leftrightarrow E(x+2)=-x-2)\Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow E=-1$.
c) Deoarece o este comutativă, arătăm că o este **distributivă** față de $*$, adică:
$x\text{o}(y*z)=x\text{o}y*x\text{o}z(\forall)x,y,z\in\mathbf{Q}$.
$x\text{o}(y*z)=x\text{o}(y+z+2)=x(y+z+2)+2x+2(y+z+2)+$
$+2=xy+xz+4x+2y+2z+6$.
$x\text{o}y*x\text{o}z=(xy+2x+2y+2)*(xz+2x+2z+2)=$
$=xy+2x+2y+2+xz+2x+2z+2+2=$
$=xy+xz+4x+2y+2z+6$.

Deci legea o este **distributivă** față de legea $*$.

Evident $0=-2; 1=-1$ și evident $1\neq 0$.

Arătăm acum că $(\forall)x\in\mathbf{Q}, x\neq -2$ este inversabil, adică există $x'\in\mathbf{Q}$ astfel încât $x\text{o}x'=-1\Leftrightarrow xx'+2x+2x'+2=-1\Leftrightarrow$
$\Leftrightarrow x'(x+2)=-2x-3\Leftrightarrow x'=\frac{-2x-3}{x+2}$.

2. Fie mulțimea $\mathrm{K}=\left\{\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix} \mid a\in\mathbf{Q}\right\}$. Arătați că mulțimea K are o structură algebrică de corp față de adunarea și înmulțirea matricelor.

Soluție. a) Arătăm cu ușurință că $(\mathrm{K},+)$ este grup abelian.
$\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}=\begin{pmatrix}a+b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}$ și
$\begin{pmatrix}b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}=\begin{pmatrix}a+b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}$, de unde rezultă că adunarea matricelor este comutativă.
$\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\left[\begin{pmatrix}b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}c & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}\right]=\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}b+c & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}==$
$=\begin{pmatrix}a+b+c & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}$;
$\left[\begin{pmatrix}a & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}\right]+\begin{pmatrix}c & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}=\begin{pmatrix}a+b & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}+\begin{pmatrix}c & 0\\ 0 & 0\end{pmatrix}=$

$= \begin{pmatrix} a+b+c & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, de unde rezultă că adunarea matricelor este asociativă.

Elementul neutru în raport cu adunarea este matricea $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

Simetrica matricei $\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ este matricea $\begin{pmatrix} -a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

b) $\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ab & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ și

$\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ab & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, de unde rezultă că înmulțirea matricelor este comutativă.

$\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\left[\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} c & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right] = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} bc & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} abc & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

$\left[\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right]\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ab & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} c & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} abc & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$,

de unde rezultă că înmulțirea matricelor este asociativă.

Deoarece înmulțirea este comutativă, determinăm elementul neutru $\begin{pmatrix} e & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ astfel încât să avem: $\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} e & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} =$

$= \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} ae & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow ae = a \Rightarrow e = 1.$

Elementul neutru este deci $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

Se demonstrează cu ușurință că înmulțirea este distributivă față de adunare, adică:

$\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\left[\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} c & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right] = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} c & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

$(\forall) a, b, c \in \mathbf{Q}$.

Evident 0 = $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ și 1 = $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ și atunci evident $0 \neq 1$.

Demonstrăm acum că oricare ar fi $\begin{pmatrix} x & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ este inversabil, adică există $\begin{pmatrix} x' & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ astfel încât $\begin{pmatrix} x & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\begin{pmatrix} x' & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow$

$\Rightarrow \begin{pmatrix} xx' & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow xx' = 1 \Rightarrow x' = \frac{1}{x}$ și $\begin{pmatrix} x' & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{x} & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

3. Se consideră $K = \{0, 1, a, b\}$ un corp cu 4 elemente.

Demonstrați relațiile:

a) $ab = ba = 1$
b) $a^2 = b$.

Soluție. Evident $a \neq 0, a \neq 1, a \neq b, b \neq 0, b \neq 1$.

a) Presupunem că $ab = 0 \Rightarrow a = 0$ sau $b = 0$, fals.
Presupunem $ab = a \Rightarrow b = 1$, fals.
Presupunem $ab = b \Rightarrow a = 1$, fals.
Rezultă atunci că $ab = 1$.
b) Presupunem că $a^2 = 0 \Rightarrow a = 0$, fals.
Presupunem că $a^2 = 1 \Rightarrow a^2 b = b \Rightarrow aab = b \Rightarrow a = b$, fals.
Presupunem că $a^2 = a \Rightarrow a = 1$, fals.
Rezultă atunci că $a^2 = b$.

4. Rezolvați în $\mathbf{Z}_3$ ecuațiile:

a) $x^2 + \hat{2} = \hat{0}$ b) $x^3 + x + \hat{2} = \hat{0}$.

Soluție. $\mathbf{Z}_3 = \{\hat{0}, \hat{1}, \hat{2}\}$. Vom verifica pe rând dacă $\hat{0}, \hat{1}, \hat{2}$ sunt soluții.

a) $\hat{0}^2 + \hat{2} = \hat{0} + \hat{2} = \hat{2} \neq \hat{0}$, deci $\hat{0}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{1}^2 + \hat{2} = \hat{1} + \hat{2} = \hat{0}$, deci $\hat{1}$ este soluție a ecuației.
$\hat{2}^2 + \hat{2} = \hat{1} + \hat{2} = \hat{0}$, deci $\hat{2}$ este soluție a ecuației.
b) $\hat{0}^3 + \hat{0} + \hat{2} = \hat{0} + \hat{2} = \hat{2}$, deci $\hat{0}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{1}^3 + \hat{1} + \hat{2} = \hat{1} + \hat{0} = \hat{1}$, deci $\hat{1}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{2}^3 + \hat{2} + \hat{2} = \hat{2} + \hat{1} = \hat{0}$, deci $\hat{2}$ este soluție a ecuației.

5. Rezolvați în $\mathbf{Z}_5$ ecuațiile:

a) $x^2 + x + \hat{2} = \hat{0}$ b) $x^4 + x + \hat{1} = \hat{0}$.

Soluție. $\mathbf{Z}_5 = \{\hat{0}, \hat{1}, \hat{2}, \hat{3}, \hat{4}\}$. Vom verifica pe rând dacă $\hat{0}, \hat{1}, \hat{2}, \hat{3}, \hat{4}$ sunt soluții.

a) $\hat{0}^2 + \hat{0} + \hat{2} = \hat{0} + \hat{2} = \hat{2} \neq \hat{0}$, deci $\hat{0}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{1}^2 + \hat{1} + \hat{2} = \hat{2} + \hat{2} = \hat{4}$, deci $\hat{1}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{2}^2 + \hat{2} + \hat{2} = \hat{4} + \hat{4} = \hat{3}$, deci $\hat{2}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{3}^2 + \hat{3} + \hat{2} = \hat{4} + \hat{0} = \hat{4} \neq \hat{0}$, deci $\hat{3}$ nu este soluție a ecuației.
$\hat{4}^2 + \hat{4} + \hat{2} = \hat{1} + \hat{1} = \hat{2} \neq \hat{0}$, deci $\hat{4}$ nu este soluție a ecuației.

Ecuația nu are soluții în $\mathbf{Z}_5$

b) Se procedează ca la a) și se obține soluția $\hat{3}$.

6. Rezolvați în $\mathbf{Z}_5$ sistemul

a) $\begin{cases} x+y=\hat{1} \\ \hat{2}x+\hat{4}y=\hat{2} \end{cases}$ b) $\begin{cases} \hat{2}x+\hat{3}y=\hat{2} \\ x+y=\hat{3} \end{cases}$.

Soluție. Tabla înmulțirii în $\mathbf{Z}_5$ este:

$\cdot$	$\hat{0}$	$\hat{1}$	$\hat{2}$	$\hat{3}$	$\hat{4}$
$\hat{0}$	$\hat{0}$	$\hat{0}$	$\hat{0}$	$\hat{0}$	$\hat{0}$
$\hat{1}$	$\hat{0}$	$\hat{1}$	$\hat{2}$	$\hat{3}$	$\hat{4}$
$\hat{2}$	$\hat{0}$	$\hat{2}$	$\hat{4}$	$\hat{1}$	$\hat{3}$
$\hat{3}$	$\hat{0}$	$\hat{3}$	$\hat{1}$	$\hat{4}$	$\hat{2}$
$\hat{4}$	$\hat{0}$	$\hat{4}$	$\hat{3}$	$\hat{2}$	$\hat{1}$

a) Se aduna prima ecuație cu a doua și se ține cont că $y+\hat{4}y=\hat{0}$ și atunci rezultă $\hat{3}x=\hat{3} \Rightarrow x=\hat{1}$. Înlocuind pe x cu $\hat{1}$ în prima ecuație obținem $\hat{1}+y=\hat{1} \Rightarrow y=\hat{0}$.

b) Se înmulțește a doua ecuație cu $\hat{2}$ și se obține sistemul:

$$\begin{cases} \hat{2}x+\hat{3}y=\hat{2} \\ \hat{2}x+\hat{2}y=\hat{1} \end{cases}.$$

Adunăm membru cu membru cele două ecuații obținem:

$\hat{4}x=\hat{3} \Rightarrow x=\hat{2}$.

Înlocuind pe x cu $\hat{2}$ în a doua ecuație obținem: $\hat{2}+y=\hat{3} \Rightarrow$

$\Rightarrow y=\hat{1}$.

c) Probleme propuse spre rezolvare

1. Arătați că $(\mathbf{R}, *, \circ)$, unde $x * y = x + y - 4; x \circ y = xy - -4x - 4y + 20$ determină o structură algebrică de corp comutativ.

Elementul neutru în raport cu o este egal cu:

1 **2** **3** **4** **5**

2. Arătați că $(\mathbf{R}, *, \circ)$, unde $x * y = x + y + 4; x \circ y = xy + +4x + 4y + 12$ determină o structură algebrică de ciorp comutativ.

Elementul simetric al lui $x \in \mathbf{R}, x \neq -4$ în raport cu o este egal cu:

$\frac{x}{x+4}$ $\frac{-x}{x+4}$ $\frac{-4x}{x+4}$ $\frac{-4x-15}{x+4}$ $\frac{x+3}{x+4}$

3. Fiind dată mulțimea $\boldsymbol{K} = \{x + y\sqrt{3} | x, y \in \mathbf{Q}\}$, adunarea + și înmulțirea · numerelor reale arătați că $(\mathbf{K}, +, \cdot)$ determină o structură algebrică de corp comutativ.

Elementul neutru în raport cu înmulțirea este:

$\mathbf{0}$ $\mathbf{1}$ $\mathbf{1 + \sqrt{3}}$ $\mathbf{1 - \sqrt{3}}$ $\mathbf{2}$

4. Fiind dată mulțimea $\mathbf{K} = \left\{ \begin{pmatrix} x & 4y \\ \frac{y}{2} & x \end{pmatrix} | x, y \in \mathbf{Q} \right\}$, adunarea + și înmulțirea · a matricelor, arătați că $(\mathbf{K}, +, \cdot)$ determină o structură algebrică de corp.

Elementul neutru în raport cu înmulțirea este:

$\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

5. Fiind dată mulțimea $\mathbf{K} = (0, +\infty)$ și legile de compoziţie: $x * y = xy; x \circ y = x^{\ln y}$ pe $\mathbf{K}$, arătați că $(\mathbf{K}, *, \circ)$ determină o structură algebrică de corp comutativ;

Elementul neutru în raport cu legea o este:

0 **1** **2** **e** **3**

6. Se consideră $K = \{0, 1, a, b\}$ un corp cu 4 elemente.

Calculați a^3 și arătați că este egală cu:

0 **1** ***a*** ***b***

7. Se consideră $K = \{0, 1, a, b\}$ un corp cu 4 elemente. Calculați $a^2 + a + 1$ și arătați că este egală cu:

$\mathbf{0}$ $\mathbf{1}$ $\boldsymbol{a}$ $\boldsymbol{b}$

8. Rezolvați în $\mathbf{Z}_3$ ecuația $x^3 + x^2 + x + \hat{1} = \hat{0}$. Soluțiile sunt:

$\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{2}}$

9. Rezolvați în $\mathbf{Z}_5$ ecuația $x^3 + x = \hat{0}$. Soluțiile sunt:

$\hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{4}}$

10. Rezolvați în $\mathbf{Z}_7$ ecuația $x^3 + x^2 + \hat{2} = \hat{0}$. Soluțiile sunt:

$\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ $\hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{4}}$

11. Rezolvați în $\mathbf{Z}_7$ ecuația $x^2 + x + \hat{1} = \hat{0}$. Soluțiile sunt:

$\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{4}}$ $\hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{4}}$

12. Rezolvați în $\mathbf{Z}_3$ sistemul $\begin{cases} x + \hat{2}y = \hat{2} \\ x + y = \hat{0} \end{cases}$. Soluția lui este:

$\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{2}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ **și** $\hat{\mathbf{2}}$

13. Rezolvați în $\mathbf{Z}_5$ sistemul $\begin{cases} x + \hat{3}y = \hat{0} \\ x + y = \hat{3} \end{cases}$. Soluția lui este:

$\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{2}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{3}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ **și** $\hat{\mathbf{3}}$

14. Rezolvați în $\mathbf{Z}_7$ sistemul $\begin{cases} x + y = \hat{4} \\ \hat{3}x + y = \hat{6} \end{cases}$. Soluția lui este:

$\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{0}}$ **și** $\hat{\mathbf{2}}$ $\hat{\mathbf{2}}$ **și** $\hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{3}}$ **și** $\hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{1}}$ **și** $\hat{\mathbf{3}}$

15. Rezolvați în $\mathbf{Z}_3$ sistemul $\begin{cases} x + y + z = \hat{0} \\ x + y + \hat{2}z = \hat{1} \\ \hat{2}x + y + z = \hat{1} \end{cases}$. Soluția lui este:

$\hat{\mathbf{0}}, \hat{\mathbf{2}}; \hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{1}}, \hat{\mathbf{2}}; \hat{\mathbf{0}}$ $\hat{\mathbf{1}}, \hat{\mathbf{2}}; \hat{\mathbf{3}}$ $\hat{\mathbf{1}}, \hat{\mathbf{1}}; \hat{\mathbf{1}}$ $\hat{\mathbf{1}}, \hat{\mathbf{2}}; \hat{\mathbf{0}}$

CUPRINS

		Enunţuri	Rezolvări
1.	**Elemente de algebră**	5	150
	1.1 Grupuri	5	150
	1.1.1 Lege de compoziție internă (operație algebrică), tabla operației, parte stabilă	5	150
	a) Noțiuni teoretice și exemple	5	
	b) Probleme rezolvate	8	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	15	
	1.1.2 Grup, exemple de grupuri, grupuri de matrice, grupuri de permutări, $\mathbf{Z}_n$	18	153
	a) Noțiuni teoretice și exemple	18	
	b) Probleme rezolvate	18	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	25	
	1.1.3 Morfism și izomorfism de grupuri . .	27	155
	a) Noțiuni teoretice și exemple	27	
	b) Probleme rezolvate	27	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	33	
	1.2 Inele și corpuri	35	156
	1.2.1 Inele	35	156
	a) Noțiuni teoretice și exemple	35	
	b) Probleme rezolvate	36	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	43	
	1.2.2 Corpuri	45	159
	a) Noțiuni teoretice și exemple	45	
	b) Probleme rezolvate	45	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	50	
	1.3 Inele de polinoame cu coeficienți într-un corp comutativ ($\mathbf{Q}, \mathbf{R}, \mathbf{C}, \mathbf{Z}_p$, p prim)	52	162
	1.3.1 Forma algebrică a unui polinom, operații (adunarea, înmulțirea, înmulțirea cu un scalar). Teorema împărțirii cu rest; împărțirea polinoamelor, împărțirea cu $X - a$, schema lui Horner. Divizibilitatea polinoamelor, teorema lui Bezout, c.m.m.d.c și c.m.m.m.c a două olinoame	52	162
	a) Noțiuni teoretice și exemple	52	

	b) Probleme rezolvate	56	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	62	
	1.3.2 Rădăcini ale polinoamelor. Relațiile lui Viete pentru polinoame de grad cel mult 4	65	165
	a) Noțiuni teoretice și exemple	65	
	b) Probleme rezolvate	67	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	77	
	1.3.3 Rezolvarea ecuațiilor algebrice	80	171
	a) Noțiuni teoretice și exemple	80	
	b) Probleme rezolvate	81	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	83	
	1.4 Teste grilă de autoevaluare	85	172
	Testul 1	85	172
	Testul 2	86	173
	Testul 3	87	174
	Testul 4	88	175
	Testul 5	89	176
	Testul 6	90	177
2.	**Elemente de analiză matematică**	91	177
	2.1 Primitive	91	177
	a) Noțiuni teoretice și exemple	91	
	b) Probleme rezolvate	91	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	94	
	2.2 Integrala nedefinită	96	178
	a) Noțiuni teoretice și exemple	96	
	b) Probleme rezolvate	98	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	101	
	2.3 Metoda de integrare prin părți	104	180
	a) Noțiuni teoretice și exemple	104	
	b) Probleme rezolvate	104	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	107	
	2.4 Metoda de integrare prin schimbare de variabilă	109	181
	a) Noțiuni teoretice și exemple	109	
	b) Probleme rezolvate	110	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	114	
	2.5 Integrarea funcțiilor raționale	117	182
	a) Noțiuni teoretice și exemple	117	
	b) Probleme rezolvate	120	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	123	

	2.6 Teste grilă de autoevaluare	125	184
	Testul 1	125	184
	Testul 2	126	185
3.	**Integrala definită**	127	185
	3.1 Formula lui Leibniz-Newton. Proprietăți ale integralei definite	127	185
	a) Noțiuni teoretice și exemple	127	
	b) Probleme rezolvate	128	
	c) Probleme propuse spre rezolvare . . .	131	
	3.2 Metode de calcul pentru integrala definită . .	133	187
	3.2.1 Metoda de integrare prin părți **. . . . . . .**	133	187
	a) Noțiuni teoretice și exemple	133	
	b) Probleme rezolvate	133	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	134	
	3.2.2 Metoda de integrare prin schimbarea de variabilă	136	189
	a) Noțiuni teoretice și exemple	136	
	b) Probleme rezolvate	136	
	c) Probleme propuse spre rezolvare	137	
	3.3 Integrarea funcțiilor raționale	139	191
	a) Noțiuni teoretice și exemple	139	
	b) Probleme rezolvate	139	
	c) Probleme propuse spre rezolvare . . .	141	
	3.4 Teste grilă de autoevaluare	143	193
	Testul 1	143	193
	Testul 2	144	194
	Testul 3	145	195
4.	Aplicații ale integralei definite	146	196
	a) Noțiuni teoretice și exemple	146	
	b) Probleme rezolvate	146	
	c) Probleme propuse spre rezolvare . . .	148	